

Arviointisuunnitelma 4.-luokkalaisille

Suomen kieli ja kirjallisuus

Oppilas jakaa kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielipiteitään itselleen tutuissa vuorovaikutustilanteissa. Oppilas osaa ilmaista mielipiteensä.

Oppilas osaa ottaa toiset huomioon ryhmäviestintätilanteissa. Oppilas vahvistaa vuorovaikutustaitojaan.

Oppilas harjoittelee monipuolisia kokonaisilmaisun keinoja erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa.

Oppilas kehittää kykyään toimia viestijänä. Oppilas harjoittelee ottamaan palautetta vastaan ohjatusti.

Oppilas harjoittelee erilaisten tekstien sujuvaa lukemista. Oppilas harjoittelee arvioimaan omaa lukemisen taitoaan. Oppilas harjoittelee käyttämään erilaisia tekstinymmärtämisen strategioita.

Oppilas harjoittelee selittämään ja vertailemaan sanojen erilaisia muotoja ja merkityksiä ja niiden hierarkioita. Oppilas tutkii ja vertailee monimuotoisia tekstejä. Oppilas laajentaa sana- ja käsitevarantoaan.

Oppilas etsii ohjatusti tietoa erilaisista lähteistä. Oppilas tunnistaa ohjatusti tekstien ja lähteiden luotettavuutta.

Oppilas tutustuu lastenkirjallisuuteen ja harjoittelee jakamaan lukukokemuksiaan myös monimediaisissa ympäristöissä. Oppilas harjoittelee ohjatusti tunnistamaan tekstistä käsitteitä juoni, henkilö, kertoja sekä tapahtumapaikka ja -aika.

Oppilas osaa mallien tai apukysymysten avulla tuottaa ajatuksiaan, kokemuksiaan ja mielipiteitään ilmaisevia tekstejä. Oppilas harjoittelee ohjatusti nimeämään vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan tekstin tuottajana.

Oppilas osaa ohjatusti tuottaa kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja yksinkertaisia kantaa ottavia tekstejä itselleen tutuista aiheista.

Oppilas vahvistaa käsikirjoitus- ja näppäintaitojaan. Oppilas harjoittelee käyttämään oikeinkirjoituksen perusasioita omassa tekstissään.

Oppilas suunnittelee ja tuottaa tekstiä ohjatusti. Oppilas harjoittelee ohjatusti antamaan ja vastaanottamaan palautetta teksteistä. Oppilas harjoittelee tekemään havaintoja omasta tekstistään. Oppilas tutustuu lähteiden käyttämiseen. Oppilas tutustuu tekijänoikeuksiin.

Oppilas tutustuu kieltä ja sen rakennetta kuvaaviin käsitteisiin. Oppilas ymmärtää kielellisten valintojensa vaikutuksia.

Oppilas harjoittelee ohjatusti laajentamaan lukemaansa tekstivalikoimaa ja valitsemaan luettavakseen erilaisia ikäkaudelleen sopivia tekstejä. Oppilas harjoittelee ohjatusti kirjastopalvelujen käyttöä.

Oppilas tutustuu kielten ja kulttuuristen piirteiden yhtäläisyyksiin ja eroihin. Oppilas kuvaa itseään kiinnostavaa media- ja kulttuuritarjontaa.

Arviointi

- Kirjalliset kokeet ja testit
- Omat tuotokset esim. kirjoitelmat tai lukupäiväkirjat
- Kotitehtävien tekeminen
- Aktiivinen tuntiosallistuminen
- Osallistuminen ilmaisutehtäviin
- Opettajan havainnointi

Matematiikka

Oppilas kokee oppimisen iloa, pystyvyyden tunnetta sekä suhtautuu myönteisesti matematiikkaan oppiaineena.

Oppilas tunnistaa oppimiensa asioiden välisiä yhteyksiä. Oppilas havaitsee syy- ja seuraussuhteita.

Oppilas harjoittelee esittämään matematiikan kannalta mielekkäitä kysymyksiä ja päätelmiä.

Oppilas pystyy kertomaan päättelyään ja ratkaisujaan jollakin ilmaisukeinolla esimerkiksi konkreettisin välinein, piirroksin tai suullisesti.

Oppilas osaa käyttää jotakin tapaa ongelman ratkaisemiseksi.

Oppilas harjoittelee arvioimaan ratkaisun järkevyyttä ja tuloksen mielekkyyttä.

Oppilas tunnistaa matemaattisia käsitteitä ja harjoittelee merkintöjä.

Oppilas hallitsee kymmenjärjestelmän periaatteen lukualueella 0-10000.

Oppilas osaa käyttää kokonaislukuja lukualueella 0-10000.

Oppilas laskee sujuvasti kerto- ja jakolaskuja hyödyntäen niiden ominaisuuksia.

Oppilas luokittelee tasokuvioita niiden ominaisuuksia kuvaavilla geometrisillä käsitteillä (esim. kulma, sivu, säde, halkaisija).

Oppilas harjoittelee sopivan mittavälineen valitsemista sekä mittaa ja arvioi ohjattuna mittaustuloksen järkevyyttä. Oppilas harjoittelee yleisimpiä mittayksikkömuunnoksia.

Oppilas osaa kerätä tietoa järjestelmällisesti sekä tallentaa ja esitellä tietoa taulukoiden ja diagrammien avulla.

Oppilas osaa laatia loogisen toimintaohjeen graafisessa ohjelmointiympäristössä.

Arviointi

- tuntiaktiivisuus
- työskentelyn pitkäjänteisyys
- tuotokset (esim. vihkotyö tai muut tehtävät)
- pari- ja ryhmätyöt
- Kokeet ja testit

Ympäristöoppi

Oppilas ymmärtää ympäristöopin tiedonalojen erilaisuuden.

Oppilas osaa työskennellä pitkäjänteisesti asetetun tavoitteen suuntaisesti.

Oppilas ymmärtää kestäväen kehityksen käsitteen.

Oppilas osaa muodostaa eri aihepiireihin liittyviä kysymyksiä.

Oppilas toteuttaa ohjatusti tutkimuksia ja dokumentoi niiden tuloksia ohjeiden mukaisesti.

Oppilas esittää tutkimustensa tuloksia ohjeiden mukaisesti.

Oppilas kokeilee ja käyttää teknologisia sovelluksia.

Oppilas osaa nimetä turvallisuusohjeita ja toimintatapoja erilaisissa vaara- ja ensiaputilanteissa sekä harjoittelee toimimaan niissä ohjatusti.

Oppilas osaa toimia luonnossa ohjeiden mukaan.

Oppilas osaa toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja tunnistaa niihin liittyviä erilaisia rooleja

Oppilas osaa käyttää ohjatusti tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankinnassa, käsittelyssä ja esittämisessä.

Oppilas harjoittelee käyttämään ympäristöopin käsitteitä.

Oppilas harjoittelee käyttämään ja ymmärtämään erilaisia malleja, joiden avulla voidaan tulkita ja selittää ihmistä, ympäristöä ja niiden ilmiöitä.

Oppilas harjoittelee etsimään luotettavaa tietoa.

Oppilas havainnoi elotonta ja elollista luontoa, tunnistaa yleisimpiä kasvi- ja eläinlajeja ja niiden tunnusomaisia elinympäristöjä.

Oppilas tutustuu kartan merkintöihin. Oppilas nimeää ohjatusti joitakin maantieteellisiä käsitteitä ja alueita.

Oppilas harjoittelee tekemään havaintoja ja nimeämään yksinkertaisia fysikaalisia ilmiöitä arjessa, luonnossa ja teknologiassa sekä harjoittelee niihin liittyviä selityksiä.

Oppilas havainnoi ja kuvaa tuttujen aineiden olomuotoja ja ominaisuuksia sekä harjoittelee niihin liittyviä selityksiä. Oppilas tietää kierrättämisen periaatteen.

Oppilas tutustuu terveyden osa-alueisiin ja siihen, kuinka terveyttä voi arjessa edistää.

Arviointi

- Lajintunnistustestejä
- Kirjallisia kokeita ja testejä
- Kotitehtävien tekeminen
- Tuntiaktiivisuus
- Opettajan havainnointi

Uskonto

Oppilas tutustuu Jeesuksen elämään ja opetukseen.

Oppilas perehtyy seurakunnan toimintaan.

Oppilas tutustuu uskonnollisen kielen erityispiirteisiin ja vertauskuvallisuuteen Raamatun avulla.

Oppilas opettelee etsimään tietoa monipuolisia lähteitä käyttäen mm. Raamattua.

Oppilas tutustuu juutalaisuutta, kristinuskoa ja islamia yhdistäviin profeettoihin.

Oppilaalla on mahdollisuuksien mukaan tilaisuus vieraillla pyhäköissä ja osallistua uskonnollisia elementtejä sisältäviin tilanteisiin. Oppilas osaa yhdistää pyhän käsitteen luterilaisuuden sakramentteihin.

Oppilas tutustuu Uuden testamentin keskeiseen eettiseen opetukseen. Oppilas käsittelee keskeisiä elämänskysymyksiä, tunteita ja arvoja Uudesta testamentista valittujen kertomusten avulla.

Oppilas tutustuu ikätasoonsa sopivalla tavalla lastenoikeuksiin ja niiden toteutumiseen maailmassa.

Oppilasta ohjataan arvioimaan tekemiään valintoja.

Oppilas harjoittelee keskustelemaan ja ilmaisemaan ajatuksiaan ja tunteitaan sekä opettelee ottamaan toisen huomioon.

Oppilaalla on valittujen työtapojen kautta mahdollisuus muodostaa ja vahvistaa myönteistä maailmankatsomusta, itsetuntoa ja luottamusta elämään.

Arviointi

- Kirjalliset kokeet
- Pari- ja ryhmätyöt
- Kotitehtävien tekeminen
- Tuntiaktiivisuus
- Opettajan havainnointi

Elämänskatsomustieto

Harjaannut eettisten kysymysten pohtimisessa ja harjoittelet niiden soveltamisesta arjessa.

Harjaannut erilaisten väitteiden tunnistamisessa sekä niiden perustelujen havaitsemisessa.

Harjoittelet huomaamaan asioiden välisiä suhteita erilaisissa käytännön tilanteissa.

Vahvistat oman vastuuntunnon kehittymistä toimiessasi toisten kanssa sekä luonnossa.

Syvennät suomalaisen kulttuuriperinnön tuntemustasi ja harjaannut havainnoimaan lähiympäristösi kulttuurista moninaisuutta.

Katsomuksellinen ja kulttuurinen yleissivistyksesi rakentuu suhteessa lukuvuonna käsiteltäviin sisältöihin. Osaat nimetä jonkin katsomuksen tai kulttuurin.

Harjoittelet tunnistamaan omaa osaamistasi ja asettamaan ohjatusti ainakin yhden tavoitteen omalle katsomukselliselle oppimisellesi.

Harjaannut ilmaisemaan katsomustasi ja kuuntelemaan muiden katsomuksellisia näkemyksiä. Harjaannut toimimaan vuorovaikutuksessa toisten kanssa asiallisesti.

Perehdyt joihinkin YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksessa mainittuihin oikeuksiin ja niihin sisältyvään eettiseen ajatteluun. Osaat kuvailla ohjatusti yhden keskeisen lapsen oikeuden.

Tutustut kestäväen kehityksen tavoitteisiin. Osaat kuvailla joitakin tapoja toimia vastuullisesti lähiympäristössäsi.

Arviointi

-tuntityöskentely: osallistuminen keskusteluihin, tehtävien tekeminen tunneilla, pari- ja ryhmätyöskentely

-kotitehtävät

-vihkotyöskentely

-esitelmät ja muut tuotokset

Yhteiskuntaoppi

- Kiinnostun ympäröivästä yhteiskunnasta
- Tutustun eettiseen arviointikykyyn liittyviin kysymyksiin
- Hahmotan itsensä yksilönä ja erilaisten yhteisöjen jäsenenä
- Tarkastelen median roolia omassa arjessa.
- Tutustun työnteon ja yrittäjyyden merkitykseen
- Ymmärrän eri toimijoiden yhteiskunnalliseen tietoon liittyviä arvoja ja tarkoitusperiä
- Tutustun demokraattiseen vaikuttamiseen sekä opettelee keskustelemaan rakentavasti eri mielipiteistä
- Opettelen oman rahankäytön ja kulutusvalintojen perusteita
- Tutustun erilaisten yhteisöjen toimintaan

Arviointi

- Tuntiaktiivisuus
- Työskentelyn pitkäjänteisyys
- Tuotokset (esimerkiksi vihkotyö tai muut tehtävät)
- Pari- ja ryhmätyöt
- Kokeet

Liikunta

Oppilas on fyysisesti aktiivinen, kokeilee erilaisia liikuntatehtäviä ja harjoittelee parhaansa yrittäen.

Oppilas harjoittelee havainnoimaan itseään ja ympäristöään aistien avulla sekä tekemään eri liikuntatilanteisiin sopivia ratkaisuja.

Oppilas harjoittelee monipuolisesti tasapaino- ja liikkumistaitojaan sekä soveltaa niitä erilaisissa oppimisympäristöissä sekä eri tilanteissa.

Oppilas vahvistaa monipuolisesti välineenkäsittelytaitojaan ja harjoittelee soveltamaan niitä erilaisissa oppimisympäristöissä.

Oppilas kehittää fyysisiä ominaisuuksiaan: nopeutta, liikkuvuutta, kestävyyttä ja voimaa. Hän opettelee ohjatusti arvioimaan fyysisiä ominaisuuksiaan.

Vahvistaa uimataittoa ja tutustuu pelastautumiseen vedestä.

Oppilas harjoittelee toimimaan turvallisesti ja asiallisesti liikuntatunneilla

Oppilas harjoittelee yhteistyötaitoja sekä harjoittelee säätämään toimintaansa ja tunneilmaisuaan liikuntatilanteissa.

Oppilas vahvistaa toimintaansa yhteisten sääntöjen ja sopimusten mukaisesti sekä harjoittelee ottamaan vastuuta yhteisistä oppimistilanteista.

Oppilas harjoittelee ottamaan vastuuta omasta toiminnastaan ja opettelee itsenäisen työskentelyn taitoja.

Oppiaineen arviointi perustuu oppilaan jatkuvaan näyttöön (osallistuminen, aktiivisuus) seudullisen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Arvioinnissa hyödynnetään myös oppilaan itsearviointia sekä oppimistilanteissa yhteisesti käytyjä keskusteluja.

Käsityö

Oppilas kiinnostuu käsin tekemisestä sekä innostuu keksivään, kokeilevaan ja paikallisuutta hyödyntävään käsityöhön.

Oppilas toteuttaa ohjatusti kokonaisen käsityöprosessin, johon sisältyy oman työn suunnittelu, valmistus ja työskentelynaikainen arviointi. Hän dokumentoi ohjatusti prosessia.

Oppilas suunnittelee ja valmistaa ohjatusti, yksin tai yhdessä käsityötuotteen tai –teoksen. Oppilasta ohjataan tarkastelemaan esteettisiä ja teknisiä ratkaisuja.

Oppilas harjoittelee ohjatusti tunnistamaan käsityön käsitteistöä, erilaisia materiaaleja ja valmistusmenetelmiä. Oppilas harjoittelee käyttämään niitä tarkoituksenmukaisesti.

Oppilas harjoittelee toimimaan pitkäjänteisesti ja vastuuntuntoisesti. Oppilas harjoittelee huolehtimaan turvallisesta työskentelystä sekä valitsemaan ja käyttämään työhön sopivaa välineistöä opettajan ohjaamana.

Oppilas käyttää ohjatusti tieto – ja viestintäteknologiaa käsityön suunnittelussa, valmistamisessa ja käsityöprosessin dokumentoinnissa.

Oppilas harjoittelee arvostamaan omaa ja muiden työtä sekä tarkastelemaan omaa käsityöprosessiaan ja tarvittaessa muuttamaan työskentelyään. Hän harjoittelee antamaan vertaispalautetta käsityöprosessista.

Oppilas harjoittelee arvioimaan kulutus- ja tuotantotapoja monipuolisesti ja valmistamaan tuotteita materiaalitaloudellisesti opettajan ohjaamana.

Arviointi

- Tuntiaktiivisuus
- Työskentelyn pitkäjänteisyys
- Työskentelyn huolellisuus
- Tuotokset

- Yhteistyö muiden oppilaiden kanssa

Kuvataide

Oppilas havainnoi moniaistisesti taidetta ja ympäristöä erilaisin kuvailmaisun välinein ja harjoittelee käyttämään erilaisia kuvallisia välineitä.

Oppilas sanallistaa havaintojaan ja ajatuksiaan visuaalisesta kulttuurista

Oppilas harjoittelee ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti. Oppilas tutustuu erilaisiin kuvailmaisun välineisiin.

Oppilas harjoittelee monipuolisesti erilaisten materiaalien, tekniikoiden ja ilmaisukeinojen käyttöä sekä harjaannuttaa kuvan tekemisen taitojaan

Oppilas asettaa tavoitteita ja harjoittelee kuvallisten taitojen kehittämistä yksin ja yhteistyössä

Oppilas tutustuu erilaisiin kuvallisen viestinnän tapoihin ja kokeilee niiden käyttämistä omassa kuvissaan

Oppilas harjoittelee tunnistamaan todellisuuden ja fiktion suhdetta tarkastelemalla kuvia eri lähtökohdista.

Oppilas tutustuu ja tarkastelee ohjatusti visuaalista kulttuuria tekijän ja katsojan näkökulmasta

Oppilas tutustuu ohjatusti eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisun tapoihin.

Oppilas tutustuu ohjatusti visuaalisen kulttuurin arvoihin ja harjoittelee ohjatusti keskustelemaan niistä.

Oppilas ottaa ohjatusti huomioon kuvia tehdessään kulttuurisen moninaisuuden ja kestävän kehityksen kuvailmaisun sisältöjä ja toimintatapoja valitessaan

Arviointi

- Tuntiaktiivisuus
- Työprosessi suunnittelusta lopputulokseen
- Opettajan havainnointi: kuvailmaisun taitojen kehittyminen
- Opettajan havainnointi: opetussuunnitelman tavoitteissa mainitut työskentelytaidot

Musiikki

- Osallistun yhteismusisointiin.
- Rakennan myönteistä ilmapiiriä ja yhteishenkeä musiikin tunneilla.
- Harjoittelen luontevaa äänenkäyttöä ja laulamista.
- Kehitän soittotaitoani musisoivan ryhmän jäsenenä. Harjoittelen keho-, rytmi-, melodia- ja sointusoittimien soittamista.
- Kehitän kehollista musiikin ilmaisua liikkuen.
- Kuuntelen monipuolisesti musiikkia ja osaan kertoa kuuntelukokemuksestani.

- Harjoittelen pienimuotoisten sävellysten, monitaiteellisten kokonaisuuksien sekä erilaisten esitysten suunnittelua ja esittämistä. Harjoittelen myös tieto- ja viestintäteknologian käyttöä esityksissä.
- Harjoittelen tarkastelemaan musiikin monimuotoisuutta.
- Opin joitakin musiikin merkintätapoja ja musiikkikäsitteitä.
- Tunnistan, että musiikki vaikuttaa ihmisten hyvinvointiin. Huolehdin musiikki- ja ääniympäristön turvallisuudesta.
- Osallistun tavoitteiden asettamiseen ja osaan arvioida edistymistäni suhteessa tavoitteisiin.

Arviointi

- Oppilaan oma aktiivisuus
- Ohjeiden mukaan toimiminen ja työrauhan antaminen itselle ja toisille
- Mahdollisuus pitää kirjallisia kokeita
- Esitelmät ja ryhmien omat esitykset
- Opettajan havainnointi